

MAPA GINĄCYCH ZAWÓDÓW

**Wywiad z Lidią Janicką, nagrany w dniu 22 lipca 2019 roku,
w ramach projektu *Mapa ginących zawodów*
w Pracowni Form Kapeluszkowych
przy ul. Wysokiej 12 w Łodzi
prowadząca: Agnieszka Bohdanowicz**

Indeks rozmowy:

Rozmówczyni o sobie: matka modystka; włókiennik; zawód jak hobby

Czym zajmuje się modystka? [00:50] nakrycia głowy; dekoracje głowy

Nauka zawodu [01:27]; dom, w którym wykonywało się kapelusze; technikum włókiennicze; w modniarstwie uczy się człowiek całe życie; wszystko co przydatne: kapelusz z płytą gramofonową [02:55]

Z czego wykonuje się najczęściej kapelusz? [02:51] filc wełniany; pilśń z sierści króliczej; taśma słomkowa; kapliny; włókna agawy; panama; tkaniny; skóry, futra

Jak powstaje kapelusz? [04:14] pomysł; forma modniarska; filc formowany na mokro; sztywnik – dekstryna; nabijanie na formę; łączenie części, dekoracje

Jeszcze o tradycjach rodzinnych [05:40] „chciałam być matematykiem”; w latach 70. wiele kobiet nosiło takie same kapelusze; nie lubię masówki; mama Jadwiga Karpińska uczyła się od 1945 przy Kopernika; kepi z nenufarami; Legionów, Kościuszki, Piotrkowska

Złoty okres w działalności pracowni [10:00] lata 60. i 70.; na Wielkanoc i na Wszystkich Świętych każda kobieta kupowała sobie kapelusze; lata 80. gorzej; w 90 latach ważniejsza była fryzura niż nakrycie głowy; elegancja zniknęła: do pikowanej kurtki kapelusz nie pasuje; w latach 60. było około 20 zakładów [11:45]; wiele dziewcząt uczyło się zawodu; mama była w komisji – co miesiąc były egzaminy czeladnicze; w latach 90. moja uczennica czekała 3 lata żeby zebrać trzy osoby chętne do zdania egzaminu

Ilu Pani miała uczniów? [12:45] niechętnie brałam uczniów; jedna super uczennica

Jakie wzory kapeluszy były zamawiane w jakim okresie? [13:31] lata 70. kanotery; 60. „piotrusie”, berety pilśniowe; 80. ogromny przód, krótki tył; kapelusz prosty - zawsze modny; fason angielski; kapelusz w fasonie męskim; cylindry, meloniki [15:40] teatralne; fascynatory [16:36]

Jakie są narzędzia używane w modniarstwie? [17:15 --] formy drewniane; żelazko; igły, napastrzek, nożyczki; gwoździe, szpilki, klej

Najbardziej oryginalny kapelusz [18:15] z płytą gramofonową; pokryte skórą; z okularami i wąsami, z goglami; dla skrzaczka z grzybem sromotnikiem; z pajęczyną i pajakiem; 3,5 tysiące zdjęć „dla pamięci”

Anegdota [20:16] usługi lata 80. kapelusz do przerobienia; nieporozumienia co do kolorów; mężowie siadali pod lustrem z gazetą; najlepsi doradcy to synowie [22:49]; klientki wracają; pracownia w tym samym miejscu – kapelusz zakup na lata [23:34] moda na kolory [24:39]; podstawa to czarna; wszystkie panie w śliwkowym, turkusowym

Ile jest w tej chwili modystek w Łodzi? [25:51] wymierający zawód; nie ma młodych modystek; koszty; pracownia razem ze sklepem; lokale w centrum od frontu; miasto tak samo traktuje rzemieślnika jak bank – nie do przeskoczenia [28:19]

Jak miasto mogłoby pomóc? [28:30---] lokale nie takie jak trzeba; ZUS; rzemieślników się tępi; w innych krajach są „maskotkami” miasta – hołubi się ich